

Հ Ա Մ Ա Ռ Ո Տ Լ ՈՒՐ ԵՐ

ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱ

ԳԻՐՔ ԱՆՔՍԱՆԴՐ ՍՊԵՆՏԻԱՐՅԱՆԻ ՄԱՍԻՆ.— Հայկական ՍՍՌ-ի Գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչությունը լույս է ընծայել ակադեմիայի Արվեստի պատմության և տեսության բաժանմունքի գիտական աշխատակից Քնարիկ Գրիգորյանի «Ա. Ա. Սպենդիարով» աշխատությունը: Ընթերցողը այդ գրքի միջոցով ծանոթանում է հայ երաժշտական կուլտուրայի նշանավոր գործիչ, մեծանուն կոմպոզիտոր Արվեստի Սպենդիարյանի կյանքին ու ստեղծագործությանը: Գրքում հանգամանորեն բնութագրվում են մեծ կոմպոզիտորի ձայնական, սիմֆոնիկ, կամերային ստեղծագործությունները:

Առանձին գլուխ է նվիրված Սպենդիարյանի «Ալմաստ» օպերային:

Հետաքրքրական են գրքում տեղավորված մի շարք նկարները, ինչպես օրինակ՝ «Ա. Ա. Սպենդիարովը և Ա. Կ. Գլազունովը Ցալթալում 1910 թվականին», նույն թվականին Սպենդիարյանին նվիրված Ա. Մ. Գորկու լուսանկարը՝ գրողի մականգնությամբ և մի շարք այլ նյութեր, որոնք ցույց են տալիս հայ խոշորագույն կոմպոզիտորի կապը ռուսական կուլտուրայի նշանավոր գործիչների հետ: Գրքում տեղ են գտել նաև կոմպոզիտորի կյանքին և երաժշտական գործունեությանը վերաբերող արխիվային նոր նյութեր:

Աշխատությունը խմբագրել է կոմպոզիտոր Մ. Առաքյանը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄՈՂՈՐԱԿԱՑՈՒՅՑՈՒՄ.— Երևանի մոլորակացույցը (պլանետարիան) մեծ աշխատանք է տանում աշխատավորության մեջ աստղաբաշխական գիտությունների տարածման ուղղությամբ: Երեք ամսվա ընթացքում անց է կացված մոտ 200 դասավանդություն, որոնց մեջ՝ «Սովետական աստղաբաշխական դիտության նվաճումները», «Մոլորակների բնությունը», «Տիեզերքի կառուցվածքը», «Կյանք կա՞տրոշք ուրիշ մոլորակների վրա» և այլն: Մոլորակացույցը այցելել են 11.000 այցելուներ՝ դպրոցականներ, կուլտեռնականներ, ուսանողներ, բանվորներ, գիտության աշխատողներ և այլն:

Ցգոստոսի ընթացքում մոլորակացույցում կարգադրվելու են «Ռուս գիտնականների մեծ դերը աստղագիտության զարգացման մեջ», «Հրաբուխներն ու երկրաշարժները», «Գիտությունը և կրոնը տիեզերքի մասին», «Ժամանակը և օրացույցը» և այլ թեմաներով դասավանդություններ:

ՏՈՒՖԻ ԴԻՄԱՋՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ.— Հայկական ՍՍՌ-ի Գիտությունների ակադեմիայի շինանյութների և սարքավորումների ինստիտուտում հետազոտական աշխատանք է տարվում երեսպատման շինանյութների դիմացկունության ուղղությամբ: Այդ նպատակով ինստիտուտի գիտական աշխատողները անց

կացրին տարբեր տեսակների տուֆով երեսպատված մի շարք քնակիչ և հասարակական շենքերի հետազոտություն: Ներկայումս ինստիտուտի արջավախումբը Կալինինոյի և Նոյեմբերյանի շրջաններում ուսումնասիրում է հարյուրամյակների ընթացքում արևի, անձրևի, քամու և սառնամանիքի ազդեցության տակ գտնվող հայկական ճարտարապետության մի շարք պատմական հուշարձանների՝ երեսպատման նյութի գրությունը:

Հավաքված նյութերը պետք է օգտագործվեն երեսպատման նյութերի քամահարման երկուլթների դեմ պայքարելու միջոցառումների մշակման ժամանակ:

ԱԿՈՒՄՐԱԿ-ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՑԻՆ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ.— Վերջացրեց իր աշխատանքները ակումրների և կրադարանների վարիչների վերապատրաստման միամյա դասընթացները: Դասընթացներն ավարտել են 73 մարդ: Այս տարի կուլտուր-լուսավորական հիմնարկներն ստացան նոր համալրում: Ակումբագրադարանային տեխնիկումը տվեց իր առաջին շրջանավարտները: Տեխնիկումն ավարտել են 54 հոգի:

Երիտասարդ մասնագետների մեծ մասը մեկնեցին աշխատանքի Հայաստանի գյուղական վայրեր:

ՆՈՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐ.— Գյուղայանի շրջանի Բորոսգյուղ գյուղում բացվեց նոր գրադարան: Նոր գրադարաններ են ստեղծված նաև Կոտայքի շրջանի Ավան, Ստեփանավանի շրջանի Կուլբեշե, Արտաշատի շրջանի Դվին գյուղերում և այլ տեղերում: Տարվա սկզբից Հայաստանի գյուղական վայրերում կազմակերպված է մոտ 20 նոր գրադարան: Նրանցից յուրաքանչյուրը ստացել է մեծ բանակությամբ գրականություն:

ՌԱԴԻՈՆ ԳՅՈՒՂՈՒՄ.— Ավարտված են Մարտունու շրջանի Երանոս, Աղամիսան, Չորագյուղ և այլ գյուղերի ռադիոյի անցկացման աշխատանքները: Այդ գյուղերի կուլտեռնականների տներում, կուլտուրական հիմնարկություններում արդեն սարքավորված են սուղին 150 ռադիոարանային կետեր:

Այս տարվա սկզբից ռադիո է անց կացված նաև Իջևանի և Էջմիածնի շրջանների 4-ական գյուղերում: Այս տարվա ընթացքում ռադիո է անցկացված ընդամենը 20 գյուղերում: Այդ ժամանակվա ընթացքում սարքավորված են մոտ 1.000 ռադիո-տրանսլացիոն կետեր:

ԱՇՏԱՐԱԿԻ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՑԻ ՏԱՆԸ.— Աշտարակի շրջանային կուլտուրայի տունը ինքնագործ խմբակների ուժերով շրջանի կուլտեռնային աշխատողների համար հաճախակի կազմակերպում է բեմագրություններ, երգի-պարի երեկոներ, ինչպես նաև հանդի-

պումներ արվեստի ու գրականության լավագույն վարպետների հետ: Կուլտուրայի տան խնամագործ թատերական խմբակը շրջանային կենտրոնում և մյուս գյուղերում ներկայացրել է Գ. Սոմդոբեկյանի «Պեպոն», Հ. Պարոնյանի «Բաղդասար աղբարը», Գ. Գաբրիելյանի «Նրա ուժը», Ա. Պապայանի «Բախտավորյանները» և այլ պիեսներ:

75 հոգուց բաղկացած բառաձայն երգեցիկ խումբը մեծ հաջողությամբ ելույթներ է ունենում կոլտնտեսականների համար և մասնակցում է ռեսպուբլիկական ստուգատեսներին:

Վերջին շրջանում կարգացվել են դաստիարակությունը Մ. Գորկու, Ն. Վախտանգովի, Պ. Ագամյանի և արվեստի ու գրականության այլ նշանավոր վարպետ-

ների մասին: Աշխատավորների հետ հանդիպումներ են ունեցել բանաստեղծներ Ն. Զարյանը, Հ. Շիրազը և Գ. Էմինը:

Վերջերս Աշտարակում ելույթ ունեցավ ժողովրդական արտիստ Վ. Փափազյանը, որը կատարեց հատվածներ «Օթելլո», «Համլետ» և «Դիմախոսանքներ» պիեսներից: Աշխատավորները շնորհին ընդունեցին մեծատաղանդ արտիստին: Նույնպիսի հաջողությամբ անցավ Գ. Սոմդոբեկյանի անվան թատրոնի արտիստներ Վ. Վաղարշյանի, Ա. Ավետիսյանի, Գ. Խաթակյանի, Գ. Աշուղյանի, Վ. Մարգոնու, Ա. Նվյանի հետ ունեցած հանդիպումները:

Կուլտուրայի տունը կազմակերպում է նաև ժամանակակից պիեսների կրեկտիվ դիտումներ:

ՇԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՍԱՆԱՏՈՐԻԱ.—Աշտարակի շրջանի Ինստիտուտի մոտ՝ ստվերոտ պտղակի կոդերին բացվել է Հայկական ՍՍԻ Առողջապահության մինիստրության նոր մանկական առողջարանը (սանատորիան): Այստեղ ծովի մակերևույթից 2.000 մետր բարձրության վրա կառուցված է վարդագույն տուֆով երեսպատված սրանշելի մի շինություն՝ լուսավոր և ընդարձակ սենյակներով: Այս տարի նոր առողջարանում կհանգստանան 7—14 տարեկան 300 երեխաներ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՆՈՐ ԵՆԵՔԸ.—Բաղրամյանի փողոցում կառուցվում է նոր եռահարկ շենք Հայկական ՍՍԻ Գիտությունների ակադեմիայի համար. նախագծի հեղինակն է ՍՍԻՄ Ճարտարապետության ակադեմիայի իսկական անդամ Ս. Սաֆարյանը: Այդ շենքը պետք է լինի ռեսպուբլիկայի մայրաքաղաքի մեծ շենքերից մեկը: Նա կըզբաղեցնի 2.500 բառակուսի մետր տարածություն: Առաջին հարկում կտեղավորվի գրապահոցը, որն ունի 80.000 հատոր գիրք: Այստեղ նախատեսվում է ունենալ կատարյալ և գրքերի տեխնիկական մշակման համար առանձին սենյակներ:

Երկրորդ հարկը առանձնացվում է ընթերցասրահի և ցուցահանդեսային սենյակների համար: Գրքերը

ԵՎ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ

գրապահոցից ընթերցասրահ պետք է մատուցվեն լիֆթով: 2-րդ հարկում պետք է լինի նաև նիստերի դահլիճը՝ 400 մարդու համար:

Երրորդ հարկում պետք է տեղավորվի Հայկական ՍՍԻ Գիտությունների ակադեմիայի նախագահությունը և նախագահության նիստերի դահլիճը: Ակադեմիայի շենքի նախասրահը պետք է կառուցվի բնական քարից, իսկ հատակը՝ մարմարից:

ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ԱՃԸ.—Շնորհիվ բանվորների կուլտուր-կենցաղային պայմանների անընդհատ վերելքին՝ աճում են նրանց խնայողությունները: Ընթացիկ տարվա անցած վեց ամիսների ընթացքում, Հայաստանի խնայողամարկդների ավանդատուների թիվը ավելացել է 11.000-ով:

Այդ ժամանակաշրջանում Հայաստանի աշխատավորները ձեռք են բերել 7.217.000 ուրլու և ևրեր տոկոսանոց պետական փոխառություն: Նշանակալից չափով ավելացել է աշխատավորների պետական փոխառության շահումների գումարը: Կես տարվա ընթացքում վճարված են 17.500.000 ուրլու շահումներ: Բացի դրանից աշխատավորներին վճարված են մի քանի միլիոն ուրլու խոշոր շահումներ՝ 1.000-ից մինչև 50.000 ուրլու չափով:

